ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XII
№ 99 (1423).

ЧЕТВЕР, 19 серпня 1971 року

Ціна 2 коп.

ОУНБ ІМ. Д. І. ЧИЖЕВСЬКОГО

15 серпня відбувся комсомольсько-молодіжний недільник заготівлі кормів для громадського тваринництва. Кошти від зробленої роботи молодь області передає у фонд солідарності з героїчним народом В'єтнаму.

Молодими голосами сповнилися заготівельні майданчики Знам'янського району. У колгоспи району роз'їхалися з раннього ранку понад 600 молодих робітників, серед яких 350 комсомольців. З локомотивного депо станції Знам'янки (секретар комсомольської організації С. Антоненко) від'їхало 70 залізничників, з меблевого комбінату (секретар Г. Фоменко) — 30 молодих робітників.

Комсомольський актив у складі 35 чоловік працював того дня в колгоспі «Октябрь». Всього за недільник молоді знам'янські хлібороби разом зі своїми шефами заготовили 3000 тонн зеленої маси, виконали багато інших сільськогосподарських робіт.

У ініціаторів змагання на зелених жнивах комсомольців і молоді колгоспу «Шляхом Леніна» Олександрівського району на недільнику результат — заготовлено 2100 центнерів силосу. Але попереду були гайворонці — 4000 центнерів.

НЕДІЛЯ — ДЕНЬ ТРУДОВИЙ

Нещодавно молодь Кіровоградщини почула звідси клич: активніше включайтесь у двомісячник заготівлі кормів для тваринництва, проведемо зелені жнива по-ударному, по-комсомольському. І ось юнаки і дівчата колгоспу «Шляхом Леніна» приступили до масового силосування. Перші дні збирання, перший недільник.

Годинникова стрілка ледь зійшла з позначки сім, як щільний потік зеленої маси пішов у кузов першого автомобіля, щоб не припинятися протягом дня. Одна за одною під'їжджають до транспортера автомашини, які ведуть молоді водії Павло Коваленко, Григорій Захаренко, Петро Тихоненко, Андрій Телевчий. Нещодавно разом з усіма трудівниками колгоспу хлопці першими в районі закінчили жнива, а нині ударно працюють на силосуванні. Про відпочинок ніхто не думає, всі дружно вийшли на недільник у третю бригаду.

Тут же були комсомольці Костянтин Куценко, Петро Уманець, Анатолій Синьогуб, Надія Мандзюк, Петро Прохоренко та Галина Богаченко, які з перших днів зелених жнив працюють вантажниками на автомашинах. Степ вже добре звик до їхніх голосів, знає їхню старанність і дбайливість, їх веселу, роботящу вдачу.

Не все передбачиш наперед. Ось і зараз — прикра несподіванка: СК-4 зупинився на лану. В чому справа?

— Цвях пробив шину, — з досадою відповідає помічник комбайнера Сашко Найко.

Роз'яснити причину поламки у нього не вистачає часу. Хлопець разом з комбайнером заклопотано порається біля колеса, щоб швидше відремонтувати його. Баритися не можна: поспішиш — людей насмішиш. А он, як нетерпляче кінця вимушеної стоянки чекають шофери і вантажники.

Жваво йде робота біля силосної ями. Сьогодні разом зі старшими товаришами вила до рук взяли комсомольці. Тут пліч-о-пліч з матір'ю працює Іван Слоневський, вправно розправляють силосну масу Леонід Зитрищак і Сашко Мельник. А он розсипає сіль Іван Мітленко.

Працювати у силосній ямі особливо відповідально — поспіх чи недбалість не може мати місця. Адже корм заготовляється на цілий рік. Тому на цій відповідальній ділянці роботи обрав своє місце керівник колгоспного штабу «Зелені жнива» секретар комсомольської організації Василь Мітленко. Він організовує роботу молоді, через вантажників і водіїв, сам знайомиться з ходом справ у полі, дає пропозиції комсомольським «прожектористам».

— Грицько, давай-но сюди трактора, — гукає Василь до білявого хлопчини, який на Т-74 трамбує силос.

Потрібно спішно розвантажити дві автомашини. Григорій Синьогуб — причіплювач. Але сьогодні тракторист Григорій Петренко частіше від звичайного доручає хлопцеві трактора. Мовляв, сьогодні твій день, Грицько. Тож покажи, на що ти здатний. І хлопець старається зробити все якнайкраще.

Після обіду темп робіт помітно зростає.

Машини одна за одною привозять вантаж до силосної ями.

А ось сюди навідався заступник бригадира тракторної бригади № 3 А. К. Мельник. Він нещодавно сам був комсомольцем, та й зараз його, молодого комуніста, непокоять справи молоді села. Прошу його прокоментувати хід роботи на недільнику.

— Стараються хлопці. Втім, так само вони працюють і всі дні зелених жнив. Добре, що недільник проходить у нашій бригаді — адже в нас найбільша площа кукурудзи на силос — 188 гектарів. Зараз, правда, двом комбайнам важкувато вчасно впоратись із такою площею. Але правління запланувало найближчим часом пустити ще одного агрегата.

— Про це просили на розширеному засіданні штабу «Зелені жнива» і молоді механізатори, — додає Василь Мітленко. — Зараз це дуже потрібно нам, щоб у обіцяні строки скінчити силосування.

Коли ніч зупинила роботу в полі, комсорг разом з членами штабу заготівлі кормів підбив підсумки недільника у третій бригаді: заготовлено майже 2100 центнерів зеленої маси.

О. РАКІН.

Олександрівський район.

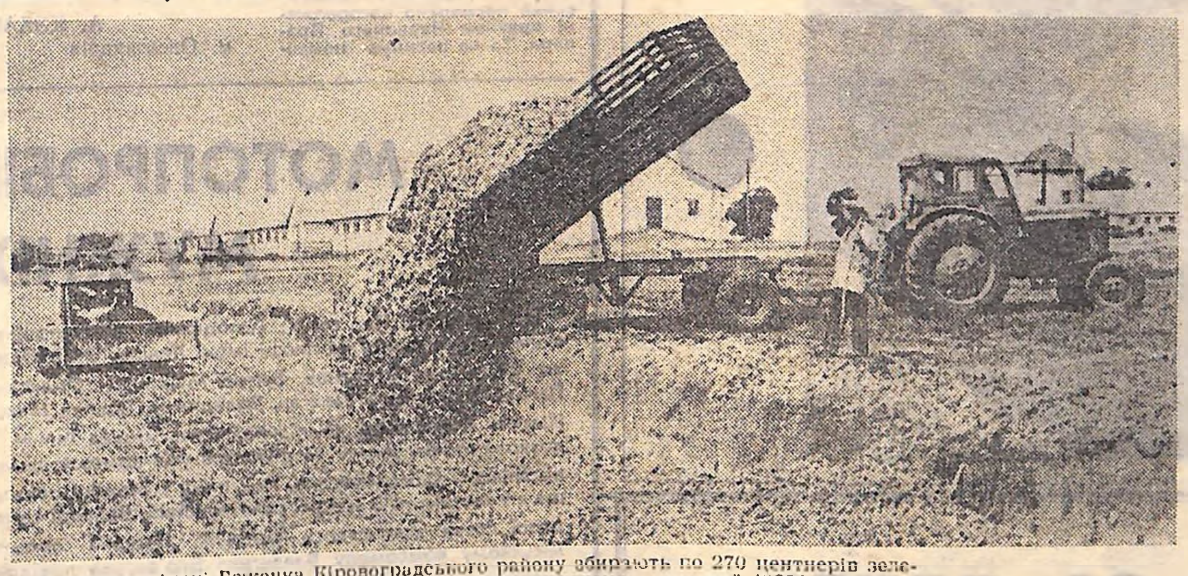

В колгоспі імені Боженка Кіровоградського району збирають по 270 центнерів зеленої маси кукурудзи з гектара. Цього року тут буде закладено в траншеї 48600 центнерів силосу — на 16 тисяч центнерів більше ніж минулого року.

На підвезенні силосу зайнято п'ять тракторів. Добре працюють трактористи комуніст Борис Коробка і комсомолець Степан Кушенко. Вони щоденно роблять по 8 — 9 рейсів, перевозячи по 45 тонн зеленої маси.

На фото: комсомолець Степан КУШЕНКО розвантажує силос в траншею.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ ВНЕСОК

Ще не встигли молоді хлібороби зробити останні покоси, а на черзі у них нове не менш відповідальне завдання — заготівля кормів.

12 тисяч центнерів силосу заготовили вже нинішнього року комсомольці і молодь колгоспу «Іскра». З них 4 тисячі — під час комсомольсько-молодіжного недільника, який пройшов, як і завжди в цьому господарстві, організовано.

Перед недільником зібралися комсомольці разом, поміркували, порадилися з керівниками господарства, розподілили обов'язки, намітили кожному завдання. А коли о сьомій ранку 160 молодих юнанів та дівчат стали на відведені їм робочі місця, членам штабу заготівлі кормів на чолі з секретарем комсомольської організації колгоспу Іваном Маличенком не довелося займатися організаційною роботою.

Серед водіїв, а їх на автомашинах працювало 23, ніхто не міг на рівних змагатися з комсомольцем Іваном Підхлібним, якому допомагали вантажники Іван Гончарук і Григорій Логай. Іван Підхлібний зробив 11 рейсів на відстань 9 кілометрів, і перевіз 400 центнерів зеленої маси.

Штабом заготівлі кормів відзначені також комсомольці Микола Кондратюк, Анатолій Грабовський, Олександр Москальчук, а коли підбили підсумки, всі були горді за виконану роботу, за те, що зробили своїми руками. Під час недільника хлопці й дівчата підібрали сіно на площі 14 гектарів і подрібнили його, заскиртували солому, яку зібрано з площі 70 гектарів, заготовили 4000 центнерів зеленої маси. Крім цього, комсомольці виконали й інші роботи. Вони очистили на току тисячу центнерів зерна, відвезли з току до елеватора 120 центнерів зерна, зібрали гречку на площі 15 гектарів.

По закінченні недільника трударів вітали культармійці — учасники художньої самодіяльності сільського Будинку культури села Бандурового. В своїй програмі вони розповіли про тих, хто добре трудився цього дня. Чимало зробили й комсомольські «прожектористи». Вони випустили газету «Трудова вахта», два «Перці», сім «Блискавок». А ввечері про підсумки соціалістичного змагання на недільнику з радіогазети взнали всі односельці.

М. ЖУРБА,

завідуючий відділом комсомольських організацій Гайворонського райкому комсомолу.

І знову — на комбайни!

Напруга трудового ритму на колгоспних полях не спадає. До елеваторів ще надходить останнє зерно з вагомого набутку хліборобів, а перед ними нові турботи — в коротний строк і якісно завершити збирання зеленої маси на силос.

У зверненні молодих олександрівців до всіх молодих трудівників села висловлено думки й бажання кожного: докласти всіх зусиль на важливому етапі сільськогосподарського виробництва.

Зібралися на свої збори і комсомольці нашого колгоспу імені Володимира Ульянова. Зібралися, щоб поговорити про свої можливості, взяти соціалістичні зобов'язання. Власне, до «зелених» жнив ми почали готуватися заздалегідь. Наявність необхідної техніки, інвентаря, розстановка людей на об'єктах, — все це було в деталях продумано. Зборм ж підбили остаточний підсумок і головне — активізували людей на виконання взятих зобов'язань.

Цього року під силос в колгоспі відведена площа в 330 гектарів. Врахувавши недоліки минулого року, коли кожен комбайн працював в окремій бригаді, зараз збираємо силос комплексно. Тобто, три силосні комбайни працюють на одному полі в загінках. Це забезпечує безперебійність збирання. Поламка однієї автомашини чи комбайна істотно не відіб'ється на ритмічності роботи в цілому.

За кермо добре відремонтованих комбайнів сіли комсомолець Конеман, досвідчені комбайнери Шиєнко, Тягній та інші. Кожен з них взяв соціалістичне зобов'язання в найкоротші строки скосити кукурудзу на силос.

Силосні траншеї заповнюємо по черзі, добре втрамбовуємо та надійно герметизуємо. Думаємо засилосувати з площі більш як 8 тисяч центнерів соковитого корму. Це цілком вистачить на відгодівлю колгоспної худоби.

Вже сьогодні можна сказати, що ділова розмова на комсомольських зборах, підтримання починання олександрівців, дали свої хороші наслідки. Кожен день роботи комбайнів висвітлюється у листівці «Інформатор».

Г. КАПУСТЕНКО,

агроном колгоспу імені В. Ульянова, секретар комсомольської організації.

Світловодський район.

ОБЛАСНОМУ ЦЕНТРУ — ХОРОШІТИ

Понад два століття стоїть на берегах Інгулу місто Кіровоград. Вік немалий. Але саме зараз прийшла до нього молодість, виростають нові житлові квартали, благоустроюються вулиці і площі, парки і сквери. В місто прийшов природний газ, а незабаром — і дніпровська вода.

Як розливатися далі міському господарству? Цьому питанню була присвячена нарада секретарів парторганізацій, керівників підприємств і установ міста, проведена обласним комітетом партії. З доповіддю про становище з благоустроєм обласного центру та заходи по його поліпшенню виступив голова Кіровоградського міськвиконкому Б. Г. Токовий.

В доповіді і у виступах учасників наради підкреслювалося, що промислові підприємства міста повинні взяти діяльну участь у збільшенні потужності водопроводу, в роботі по газифікації міста. Було запропоновано створити організацію, яка б займалася благоустроєм міста, висловлювались побажання ширше залучати до цієї справи населення і трудові колективи.

В роботі наради взяли участь і виступили секретар обкому партії І. С. Іваненко і перший заступник голови облвиконкому А. А. Давиденко.

ЙДЕ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ РЕЙД ПО ПЕРЕВІРЦІ ПІДГОТОВКИ ШКІЛ ДО НОВОГО НАВЧАЛЬНОГО РОКУ.

ВЕРЕСЕНЬ СТУКАЄ В ДВЕРІ

Серпневі дні для шкільного господарства — остання перевірка готовності шкіл до першого вересня. Якнайкраще підготуватися до прийому учнів — цьому зараз приділена увага директорів шкіл, вчителів, усієї громадськості. Кіровоградський міський відділ народної освіти, педколективи шкіл і дошкільних установ обласного центру, провели значну роботу по перевірці соціалістичних зобов'язань готовності шкіл до нового навчального року.

В переважній більшості шкіл міста все готове для того, щоб у всеозброєнні організовано розпочати навчання. В обласному центрі понад 24 тисячі дітей сядуть за шкільні парти, з них близько 3 тисячі вперше. Їх навчатимуть 1500 вчителів. І багато з них разом з своїми вихованцями перший день осені відзначатимуть радісним новосіллям — перед ними гостинно розчиняться двері світлих, добре відремонтованих і обладнаних приміщень.

Якісно і достроково, з необхідною навчально-матеріальною базою підготовлені до зустрічі нового учбового року ті школи, які заздалегідь потурбувалися про ремонт приміщення, забезпечення кабінетів та лабораторій необхідним приладдям, про поповнення шкільних бібліотек обмінними фондами книг та забезпечили школярів підручниками, канцтоварами тощо.

Приємно побувати зараз в 5, 13, 4, 30 та ряді інших середніх шкіл. Світлі класні кімнати чисто побілені, підлога та панелі акуратно пофарбовані. На кожному кроці відчувається лад.

Одночасно слід назвати окремі школи, в яких ремонт хоч і проведений, але низької якості. В 27-й та 32-й школах (директор О. К. Романов та В. М. Шутенко) побілка стін та пофарбування підлоги і панелей проведені без належного дотримання естетики. Та й навчально-матеріальна база тут не на висоті. Занепокоєння викликає затримка капітального ремонту 3-ї і 24-ї середніх шкіл, 31-ї восьмирічки. Відповідальність за їх несвоєчасну підготовку повністю лягає на облрембудтрест. Повільно проводяться роботи в 9-й середній школі трестом «Кіровоградпромбуд». В ній не закінчено спорудження теплиці та благоустрою території школи, зданої в експлуатацію ще минулого року.

НЕ ОСТАННЄ місце у підготовці до початку навчального року займає своєчасне забезпечення школярів харчуванням. Та, на жаль, керівники деяких шкіл зволікають з обладнанням харчоблоків та збільшення посадочних місць шкільних їдалень. Серед них школи 2, 7, 14, 15 та інші.

Слід кинути докір міськторгвідділу (завідуючий тов. Єременко), який ще недостатньо займається питаннями організації продажу шкільної учнівської форми, взуття та одягу.

Лічені дні залишилися до початку нового навчального року. Необхідно докласти максимум зусиль, щоб в усіх школах завершити обладнання навчальних кабінетів, майстерень, естетично оформити шкільні приміщення, звернути особливу увагу на поліпшення освітлення.

Р. ДАВИДАКУЛОВ, вчитель.

м. Кіровоград.

ДЕСЯТЬ РОБОЧИХ ДНІВ „ЛУНОХОДА-1»

Центр далекого космічного зв'язку. (ТАРС). Проведено заключний сеанс зв'язку з автоматичним апаратом «Луноход-1» десятого місячного дня. В період з 2 по 16 серпня успішно виконувалась програма науково - технічних досліджень і експериментів. Ця програма передбачала детальне вивчення працездатності всіх систем і агрегатів самохідного апарата.

Шлях, пройдений луноходом за десятий робочий день, становить 215 метрів. Таким чином, загальна довжина шляху лунохода досягла 10 тисяч 452 метри.

50 СССР

На знімку (внизу): новий стадіон «Раздан».
Фото А. ЕКЕКЯНА. АПН.

В столиці Вірменської РСР Єревані, у мальовничому міжгір'ї на березі річки Раздан, побудовано новий центральний стадіон. Ім'я стадіону — «Раздан». Трибуни спортивного комплексу розраховані на 75 тисяч глядачів.

Закарпатська область. В одному з мальовничих куточків Карпат розташований студентський оздоровчо - спортивний табір «Скалка».

На фото праворуч: в туристському поході. На передньому плані — студентка 5-го курсу Ленінградського державного університету Ольга Логінова і студент 3-го курсу Ужгородського державного університету Мирослав Ципле.

Фото Л. КОВГАНОВА. (Фотохроніка РАТАУ).

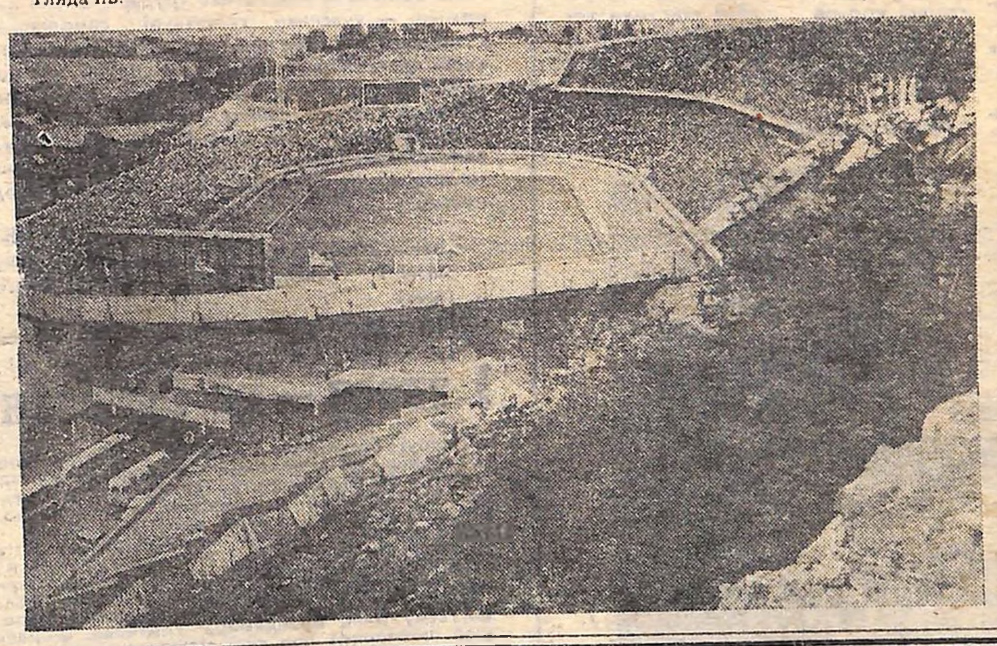

ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

КОГО ОБЕРЕШ ЗА ДРУГА

Про тих, хто життя починає, кому треба знайти шлях радісний та творчий, про дружбу, яка допомагає ці дороги шукати, розповідає комедія А. Кузнецова «Московські канікули». Її нещодавно показали наші гості з Архангельська — артисти драматичного театру імені М. В. Ломоносова.

...Десятикласниця Катя Круглова з далекого сибірського міста Тобольська листується зі своїм ровесником москвичем Альошею Ждановичем. Все тепло своїх ще не зовсім сформованих характерів вони віддали цій дружбі в листах. І ось настав момент зустрічі. Катя їде в Москву. Хлопець зрозумів, в яку безглузду ситуацію може потрапити, бо, листуючись з нею, послав фото свого друга Олега Шорохова. Тому він умовляє Олега зустріти дівчину. Олег видає себе за Олексія. Тут і починається цілий ряд пригод. Пригод смішних і милих.

Спектакль «Московські канікули» поставлений з хорошим смаком, у доброму комедійному ритмі режисером заслуженим артистом РРФСР А. Елькесом. Центральне місце займає в спектаклі виконавиця ролі Каті Круглової (артистка В. Тоніліна), Альоші Ждановича (артист Б. Семенов) і Олега Шорохова (артист В. Мацепура). Важко було б кому-небудь з них надати перевагу. Перш за все ці молоді актори по-справжньому обдаровані. Вони чудово мислять, створюють реальні характери, наділяють їх непідробним гумором.

Окремо хочеться сказати про сцени у батьків Олексія, коли він приводить додому з аеропорту Катю. Вони мають бути дуже динамічними та гострими. Артисти Б. І. Воронько та А. С. Воробйов грають правильно, але оригінального розкриття образів батьків не дають. Все це десь, колись уже було. А епізодична роль прибиральниці в аеропорту досить примітивна, в авторському викладі, не знайшла вона сили і у виконавиці її Л. Роганової.

Проте це не зіпсувало загального враження від ліричної комедії «Московські канікули».

О. ГУДАЛОВ.

м. Кіровоград.

50 ДО ОТЧОЇ СЛАВИ

26 ЧЕРВНЯ В БІЛОРУСЬКОМУ НЕБІ ФАШИСТИ ПІДБИЛИ ЛІТАК КАПІТАНА МИКОЛИ ГАСТЕЛЛО. ХОРОБРИЙ ЛЬОТЧИК СКЕРУВАВ ОХОПЛЕНИМ ПОЛУМ'ЯМ ЛІТАК НА СКУПЧЕННЯ ВОРОЖИХ МАШИН І ЦИСТЕРН З ПАЛЬНИМ. ЕКІПАЖ ЗАГИНУВ СМЕРТЮ ГЕРОЇВ. ЦЕЙ ПОДВИГ МАВ БАГАТЬОХ ПОСЛІДОВНИКІВ. В ЖУРНАЛІ ЦК ЛКСМ «МОЛОДИЙ КОМУНІСТ» № 6 ЗА 1971 РІК НАДРУКОВАНІ МАТЕРІАЛИ ПРО ВОГНЕНИХ ПІЛОТІВ. ВІДОМО БІЛЬШЕ 70 ВИПАДКІВ, КОЛИ РАДЯНСЬКІ ЛЬОТЧИКИ СКЕРОВУВАЛИ ПАЛАЮЧІ СТАЛЕВІ МАШИНИ НА ВОРОЖІ КОЛОНИ. СЕРЕД ВОГНЕННИХ ПІЛОТІВ БУЛИ І НАШІ ЗЕМЛЯКИ.

НА ШОСТИЙ ДЕНЬ ВІЙНИ

У ПІОНЕРСЬКОМУ таборі «Чайка» олександрійські школярі зустрілися з Сергієм Івановичем Ковальським. Затамувавши подих, слухали діти розповідь людини з легенди.

Це сталося 27 червня 1941 року, на 6-й день війни. Екіпаж важкого бомбардувальника, яким командував лейтенант Дмитро Тарасов, виконував чергове завдання. В районі Гребушів-Сокаль треба було розбомбити колону гітлерівських танків. Літак робить розворот, знижується, і перші бомби летять в ціль. Коли літак виходив з піке, на нього напали фашистські винищувачі. Зав'язався нерівний повітряний бій. Ось запалав радянський літак ,і в шлемафонах звучить останній наказ командира Дмитра Тарасова:

— Хлопці, хто може, залишайте літак. Я йду на скупчення німецьких танків.

Літак залишають стрілок Сергій Ковальський та штурман Борис Єрьомін. А охоплена полум'ям машина, спрямована мужньою рукою командира, врізалась у ворожі танки.

Довгий час вважали, що екіпаж загинув повністю. 20 червня 1942 року вийшов Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння посмертно звання Героїв Радянського Союзу лейтенанту Д. Тарасову та лейтенанту Б. Єрьоміну. Цим же Указом стрілок-радист Б. Капустін та стрілок С. Ковальський посмертно нагороджені орденом Червоного Прапора. Та не загинув комсомолець Сергій Ковальський. Його врятували волинські селяни. Довгий час переховували його в родині Наліструта Кошлатого, потім його доглядала, ризикуючи життям, полячка Владислава Танікевич...

Через 25 років одержав бойову нагороду Сергій Ковальський. 23 червня 1965 року газета «Правда» надрукувала матеріал «В первые дни войны», в якому розповіла про подвиг екіпажу Дмитра Тарасова. Тоді і довідався С. І. Ковальський про нагороду.

Сергій Іванович Ковальський — наш земляк. Народився і виріс в Олександрії. Закінчив Дніпропетровське художнє училище і був призваний до лав Червоної Армії. У військовій частині поважали мовчазного 23-річного комсомольця, який ніколи не розлучався з мальбертом. Зараз Сергій Іванович живе у місті Вольногорську на Дніпропетровщині, працює художником. Він написав портрети своїх бойових побратимів і передав у військову частину, в якій зустрів перші дні війни. Не пориває зв'язків С. І. Ковальський і з рідною школою в Олександрії. Через 25 років відшукав Сергій Іванович останки своєї бойової машини. І на зустрічі з піонерами він показував уламки літака, який упав на ворожий танк. Треба було побачити, якими очима дивилися діти на цей шматок металу...

А. КОХАН.

м. Олександрія.

МОТОПРОБІГ МУЖНІХ

Їх — семеро. На своїх мотоциклах вони проїхали містом і зупинились на площі імені Леніна. Юрій Ющенко, Олександр Степанов, Віктор Маркевич, Олександр Птицин, Володимир Галаган, Володимир Ткач та Микола Шаєнко клали квіти до підніжжя пам'ятника Іллічу. А довкола стояли юнаки та дівчата з усіх комсомольських організацій Світловодська. Над ними майоріло полотнище з написом: «По місцях революційної, бойової та трудової слави радянського народу». Перший секретар міськкому комсомолу Валентина Бур'янська повідомила присутнім на мітингу про те, що сім комсомольців міста вирішили здійснити трьохтисячокілометровий пробіг на мотоциклах по містах- героях.

І ось дано старт. Попереду мчить комсорг мотопробігу Юрій Ющенко. За ним ще шість спортсменів.

Невдовзі телеграми в міськком комсомолу. Перша з Одеси, потім з Севастополя. Комсомольці інформували про відвідини Малахового кургану, Сапун-гори. Далі дорога до Києва, Мелітополя, Запоріжжя, Дніпропетровська, Миколаєва, Кіровограда.

Нарешті, позаду маршрут довжиною три з половиною тисячі кілометрів. Учасники мотопробігу, присвяченого 50-річчю створення СРСР, знову повернулися в рідне місто. Їх зустрічають комсомольські активісти, представники спортивних товариств, міського комітету ДТСААФ. Юрій Ющенко рапортує про закінчення пробігу і вручає В. Бур'янській записи про свої враження та фотоплівки.

І ось знову семеро спортсменів підходять до пам'ятника Іллічу. На теплий граніт лягають квіти...

Ю. ГАДЖІЄВ.

м. Світловодськ.

„Я ВАШ ВИХОВАНЕЦЬ..."

Відвідувач несміливо увійшов до кабінету. Так входять, коли, поважаючи людину, намагаються найменше турбувати її. Але в тебе невідкладна справа і знаєш, що тут ніколи не відмовлять допомогти. Тому й прийшов.

— Добрий день, Клавдіє Тимофіївно. Це я.

А молода жінка вже привітно посміхалась назустріч, раділа старому знайомому. Це ж Андрійко Хлівний! Так і є. Тільки підріс і змужнів. Юнаком став.

Про минуле не згадували. Хоча саме воно і стало причиною знайомства. За серйозні правопорушення підліток Андрій Хлівний потрапив до дитячої колонії. Наморочились тоді з ним інспектор дитячої кімнати Добровеличківки Клавдія Тимофіївна Козакова. На цьому можна було б поставити і крапку, до речі, там, в колонії є адміністрація, вихователі. Та Клавдія Тимофіївна листувалась з Андрієм, чуйно ставилась до його запитань, давала поради. Після повернення додому, свій перший візит Андрій наніс саме їй.

Говорила про майбутнє. І, як завжди, Клавдія Тимофіївна, виступила в ролі наставника, старшого друга. І за всім цим Андрій відчув щось тепле, щире і хороше, як від матері. Невдовзі Клавдія Тимофіївна допомогла своєму підопічному влаштуватися на роботу в будмонтажний поїзд № 514. А згодом, як мати, благословляла на щастя Андрія і його наречену. І згадкою про минуле залишилися лише листи, які починаються словами: «Дорога Клавдіє Тимофіївно! Пише колишній Ваш вихованець...»

Нерадісне дитинство склалось у Галі Г. з станції Помічної. Її батько частіше заглядав у чарку, ніж до щоденника доньки. Дівчинка втратила інтерес до навчання, стала правопорушницею. Одного разу п'яний батько вигнав її з дому. В Галину долю втрутилась інспектор дитячої кімнати. Клавдія Тимофіївна влаштувала дівчинку в школу-інтернат можна сказати, замінила померлу на той час матір.

За званням Клавдія Тимофіївна Козакова — лейтенант. За добросовісну працю нагороджена значком «Відмінник міліції». Тож досвід має чималий. Виходячи із своїх знань і практики інспектор дитячої кімнати виховання підлітків починає з виховання їх батьків. Адже не секрет, що деякі мами і тати зводять свій батьківський обов'язок до того, щоб діти були одягнені і нагодовані. Все інше, мовляв, справа школи і громадськості. І, як результат.

...Клавдія Тимофіївна частий гість шкіл району. Не минає й сім'ї, де підростають маленькі громадяни. Йде туди, де потрібна її допомога, де можна попередити біду. Йде, щоб менше надходило листів зі словами «колишній Ваш вихованець».

В. ЯНИШЕВСЬКИЙ,
позаштатний інструктор ОК ЛКСМУ.
Добровеличківський район.

степовичка

СТОРІНКА ДЛЯ ДІВЧАТ

Люда Циценя першого вересня піде в дев'ятий клас. А зараз, коли так потрібні кожні робочі руки, допомагає старшим в Новоселицькому відділку Ульяновського бурянорадгоспу.
З початку жнив вона очищає на току зерно пшениці «Еліта».
На фото: Люда ЦИЦЕНЯ за роботою. Фото В. ВЕРБЕЦЬКОГО.

КРЕДО ЛЮДМИЛИ ПАШИНЦЕВОЇ

I.

Мати не приховувала свого розчарування: в цьому винен батько. Це ж він дозволяв меншій дочці цілими днями з ганчіркою в руках ходити біля мотоцикла, автомашини. Це ж він посадив Людмилу за кермо. Він її цьому вчив. Тепер маєш: майнула до Бобринця в училище механізації, а батьки довідались про це лише через місяць. А як хотіли вони, щоб сім'я Пашинцевих поповнилась ще одним зоотехніком... Можливо тому, що це родинна професія. Можливо тому, що старша Олександра не так давно отримала диплома зоотехніка і радувалась цьому. Батьки хотіли, аби цю радість пізнала і менша. Можливо, тому, що Володимир з армії писав-радив сестрі обирати його професію. Він теж зоотехнік.

— Не маленька вже, — твердо говорив голова сім'ї Іван Олександрович. — Хай сама вирішує — ким бути.

Батько сміється: втнула Людка. Говорила, що буде навчатись в медичному училищі, а потім вибір випав на зоотехнічний. А вийшло...

— Вся сім'я наша — зоотехніки. Люда — механізатором буде. Хіба це погано? — доказував дружині.

Чи мало у районі жінок-трактористок? Чула про Марію Козан?

II.

Дівчата з училища заздрили Людмилі Пашинцевій. Подруга найкраще знається в техніці. А ще — її приїздили фотографувати з Києва, Москви. Тепер дівчата вітали майбутню трактористку: її фото на першій сторінці журналу «Україна», а з фотографії в газеті «Известия» вона дивилась усміхнена, радісна, ніби знайшла великий скарб. А таки знайшла його. В хліборобському покликанні, в механізаторській професії.

Знову дороги привели додому. Новина. Іван Олександрович супроти:

— Не поїдеш на практику в інший район. Будеш в Долинській.

Подалась до голови колгоспу імені Леніна Миколи Володимировича Меркаленка. Хотіла тут працювати, ближче познайомитись з досвідченою трактористкою Марією Козак.

— Будеш працювати не з нею, — відразу їй Микола Володимирович. — В третій бригаді потрібна ти. Купимо спеціально для тебе «Т-25».

— Я б на гусеничний.

Голова не дав договорити:

— Спочатку попрацюєш на маленькому. Куди тобі до гусеничного? Скільки років?

— Дев'ятнадцять...

Він засміявся. Не знала Людмила того, що напередодні її приїзду дзвонив з районного управління сільського господарства Іван Олександрович, який тут працює зоотехніком, піклувався за дочку. Він і сказав, що Людмилі всього сімнадцять.

III.

Дебелий чолов'яга сидів навпроти за столом у будинку механізатора.

— То це ти Пашинцева?

Кивнула головою, соромлячись чоловіків.

— Значить, трактористка. — А по хвилі до товаришів: — Працюватиме з вами. Микола Володимирович купив трактора спеціально для неї. Хай спідниця не лякає, — а потім, сміючись, — може і засаатаємо, хлопців у нас багато.

Вдень доставляла корми на тваринницьку ферму — 3 тисячі 500 голів свиней тут на відгодівлі. Вранці та увечері — у бригаді. Люди незнайомі. Соромилася. Старші, ніби не помічали, молодші вешталась біля неї — тільки заїде у бригаду. Деінде хтось і скаже негарне слово. Червоніла.

— Пити на бригаді? — суворо запитала Людмила.

— Вчити надумала, — в один голос механізатори. — Молода ще.

Та критика вплинула. Чоловіків у бригаді ніби хто підмінив. Але не стали цуратись дівчини, а навпаки — зблизились. Тому, коли динамо не давало зарядки на акумулятор, кожний старався допомогти. Скільки було порад! Людмилу стали поважати. А коли на правлінні колгоспу постало питання кого направити по туристській путівці за кордон, — вибір одностайний: Людмилу Пашинцеву.

IV.

З фотографії дивляться приємні очі, а русі коси — ніби покоси. Такою вона є. Зрідка Марія Пилипівна дивиться на обтерту обкладинку журналу «Україна», завше запитує про роботу. Неговірка дочка. Але з короткого «добре» мати розуміє: Людмила знайшла себе.

Тепер вона бажаний гість вдома, в Долинській. А якось привезла зароблений хліб. І запахло в хаті запашною паляницею. Раділа трактористка. А увечері поділилась своїми мріями:

— Хочу навчатись в технікумі механізації сільського господарства, і подивилась на батьків.

Мати, підперши голову долонями, мовчала, а в душі раділа.

Батько хотів щось сказати, але вловивши м'який-м'який погляд дочки, усміхнувся тільки.

Як хотілося Людмилі їх обняти!

— Піду, приберу в хаті, — сказавши, вийшла.

С. БРОВЧЕНКО.

Колгосп імені Леніна,
Долинського району.

КОНСТРУКТОРИ МІСТА ЮНОСТІ

Донедавна ці дівчата жили на різних географічних широтах. Неля Кочегура по закінченні Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту працювала в Чернівцях. А Тамара Соловйова — випускниця Одеського технікуму промислової автоматики, починала робочий стаж в СКТБ заводу «Продмаш» міста Одеси.

На перехресті цих широт в житті дівчат стала комсомольська будова республіки. Ось уже кільна місяців Неля Кочегура і Тамара Соловйова працюють конструкторами відділу головного механіка Побузького нікелевого заводу. Молоді спеціалісти за короткий час виконали ряд важливих замовлень будови. Зараз дівчата закінчують розробку детальних креслень на виготовлення місткостей для зберігання мазуту.

На фото: побузькі конструктори Н. КОЧЕГУРА (зліва) та Т. СОЛОВЙОВА консультуються за креслярською дошкою.

Фото Г. ТОЛОКА.

Комсомолка Раїса Первенчук — майбутній бджоляр. В її роботі допоможуть спеціальні знання, набуті в Дмитрівській сільськогосподарській однорічній школі.
На фото: Раїса ПЕРВЕНЧУК.
Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

НА ВАШЕ ПРОХАННЯ

НАМІЧАЄТЬСЯ ПОВОРОТ У МОДІ

У Парижі в розпалі літо. Парижани і шумливі зграйки туристів ховаються від сонця і літніх злив під полосатими тентами кафе і ресторанів, шукають прохолоди в сутінках залів музеїв. Багато французів, в тому числі й парижани, ще не побували у відпустці, а в лексикон коментаторів паризьких газет, радіо- і телепередач увійшло слово «зима».

Його ввели у вжиток паризькі модельєри, котрі в ці літні дні виставляють на суд критики і публіки свої колекції одягу, призначені для зимового сезону. Ця подія завжди привертає пильну увагу парижан, особливо парижанок. Законодавці паризьких мод виносять вирок, котрому змушені будуть беззаперечно підкорятися мільйони француженок.

Нинішній показ зимового одягу схвилював парижан. Справа в тому, що модельєри докорінно переглянули в цьому році основні принципи крою і стилю, які мали перевагу в останні роки. Паризькі законодавці мод пропонують повернення до строгих ліній, скромному і разом з тим елегантному крою одягу і, що особливо шокує пресу і парижанок, установлюють обов'язкову довжину суконь. Це повинні бути сукні і спідниці «не міні, не максі, а просто не вище колін».

Коментуючи показ зимових зразків одягу найкрупнішими будинками моделей Парижу, газета «Парізьєн лібере» пише: «Все в цьому показі, починаючи з ліній крою до кольорів тканин, свідчить про те, що паризькі модельєри взяли курс на елегантність і простоту, відмовившись від сміхотворчого трюкацтва в моді, свідками котрого ми були останнім часом». Приблизно так само висловлюються інші паризькі газети. «Після буйних спалахів фантазії, а точніше приступів ексцентричності, — підкреслює газета «Орор», — паризькі будинки моделей зробили поворот, котрого чекали всі жінки. Вони відійшли від псевдофольклорних мотивів».

Газета «Юманіте» пише, що запропоновані зразки одягу для зимового сезону «без сумніву заспокоять багатьох жінок, котрих бентежили стрімкі завихрення моди в минулі сезони». Перефразовуючи назву відомої англійської п'єси «Озирнись у гніві», газета «Парі-жур» пропонує «Озирнутись із здивуванням» на моду минулих років і посміятися з неї. Однак стримана «Монд» вважає за краще не заглядати в майбутнє, оскільки ще не сказали свого слова підприємства, які виготовляють одяг для широкого вжитку, а від них залежить багато.

О. ШИРОКОВ,
кореспондент ТАРС.

Париж.

СмІшИнКи МаРиНкИ

СПРОБУЙ ДОГОДИТИ

— Мила, зірки з неба я вже дістав тобі. Чого б ти ще хотіла?

— Замінити їх на інші. Вчора точно такі я бачила на сукні Миколиної Катрі.

«БАГАТО ЗНАТИМЕШ — ПОСТАРІЄШ»

— Бабусю, я більше ніколи ні про що не стану запитувати.

— То ти ж виростеш незнайкою!

— Зате буду завжди молодою.

НЕ СУДИ БЛИЖНЬОГО

— У моєї свекрухи егоїстичний характер. Нічого не дає робити. Все — сама й сама.

— А я на свою не можу посваритись. І мені заборонив будь-що робити, й сама за мокру воду не візьметься.

ОСТАННЯ МОДА

— Марино, в якій крамниці купувала модні черевики?

Місяць такі шукаю — і даремно.

— Це бабуся подарувала з прабабчиного приданого.

ЕКСПЕРИМЕНТ

— Цікаво, чи освоїть Галина систему йогів?..

— Лікарі теж зацікавились: по два рази на день приїжджають до неї «швидкою допомогою».

Леонід НАРОДОВИЙ

ФУНДАМЕНТ

Будують дім...
На камінь камінь ляже,
Їх воєдино муляр цупко зв'яже,
І вже фундамент зводиться на ноги,
І виростають стіни край дороги,
І поверхи до сонця тягнуть руки,
І ластівки гніздяться в підвіконні,
І такі повільно обережні рухи
В жінок, що вішають білизну на балконі.
З вікна звучить жагучий Едвард Гріг,
Його права, як мешканця, відомі.
А за стіною — просто як на гріх, —
Сімейна драма — вперше в цьому домі.
А ще недавно пустка тут була
І лобода розвихрено росла...
Тепер тут щастя—хоч бува і горе,
Любов тут є — й розлука як на зло:
Життя ж бо круто й невблаганно творить
Своє святе одвічне ремесло.
Живуть тут люди, в клопотах по груди,
Їх ніжить липень і тривожить грудень,
І де колись пташки були в польоті —
На кожний метр, на кожний —
по турботі.

І так — роки.
І виростають діти,
І вже до них всміхаються заклично
Нові будинки і нові орбіти,
Хоч тут вони прописані навічно...
А все — з фундаменту,
Що стіни взяв на себе,
А все — з фундаменту,
Який не бачить неба...

ЖУРАВЛІ

Шерех листя жовтого, болючого:
Мов підбиті птахи — по землі...
Над селом гуртуються в карлючини
Молоді відлітні журавлі.
Розкружлялись...
Довго і невесело
Їх прощання твориться вгорі.
І працюють крилами, як веслами
На крутих бистринах човнярі.
І курлинуть — далечінь караються,
А вожак шукає висоти.
Вожаки для того й обираються,
Щоб не помиляючись вести.
Баба Могря порається в березі,
В забутті відгадуючи сни.
Журавлі повернуться, повернуться,
Тільки не вертаються сини.

Сосни в Пущі-Водиці

Сьогодні між нами — дороги й тривоги,
Хоч тільки-но вчора єдналися путі.
У щастя, як завше, високі пороги —
Чи ми переступимо їх у житті?
Жахнусь опівночі, згадаю про тебе,
Відчую, як спогади враз заболять.
... Над нами схилилося київське небо,
І сосни у Пущі-Водиці шумлять.
Про що ви, дерева? Невже про розлуку?
Той шум, наче сум, опадає згори.
Прощай же, прощай же і дай мені руку,
І щось незабутнє мені говори.
Не треба — що любиш,
Не треба — що будеш,
Хоч в серці твоєму слова ці не сплять.
Скажи мені тільки, що вік не забудеш,
Як сосни у Пущі-Водиці шумлять.

МОЛОДІСТЬ

За роком рік
Нам щедрий час дає —
Ми живемо і робимо своє,
Та часто забуваєм в суєті
Про те, що ми і досі молоді.
Клечають землю наші ясени,
Росте нам зміна — дочки і сини,
Але про старість думати не час,
Бо ще по горло є роботи в нас.
І хоч роки беруть таки своє,
І перед нами вибір постає —
Ми вибираєм молодість собі:
В любові й праці,
Пісні й боротьбі.
А молодість із подвигом вінчається,
Будує, відкриває, пізнає,
А молодість ніколи не кінчається,
Бо серце сивини не визнає.

Після виступу „МОЛОДОГО КОМУНАРА"

«ЗАПОВНІТЬ АНКЕТИ!» —

звернулась редакція до працівників культури з Голованівського району через № 91 нашої газети, в сатирично-гумористичній сторінці «Маркове пекло». У новозбудованому профспілковому клубі на станції Голованівськ не проводилась ніяка культосвітня робота.

Завідуючий Голованівським районним відділом культури І. Рижак повідомив, що «3 серпня 1971 року прийнято рішення Голованівського виконкому районної Ради депутатів трудящих про відкриття сільського клубу на базі профспілкового клубу міжколгоспбуду з 15 серпня 1971 року». З цього числа призначено завідуючого клубом і розпочато роботу по організації відпочинку і культурного обслуговування трудящих станції Голованівськ.

«ПЕРЕСАМОБИЧУВАННЯ»

У цьому ж номері газети у фейлетоні «Пересамобичування» йшлось про порушення порядку окремими глядачами під час демонстрування кінофільмів.

Начальник обласного управління кінофікації В. Герман повідомив:

«Фейлетон обговорювався на виробничій нараді працівників кінооб'єднання № 1. Намічено заходи по покращенню кінообслуговування населення.

Направлено всім директорам кінотеатрів відповідного листа.

НАШІ ГОСТІ — МАЛІЙСЬКІ ФУТБОЛІСТИ

Спорт-71

На цей раз пауза між футбольними матчами в кіровоградської «Зірки» мінімальна. Сьогодні вона повернулась з Миколаєва, де зустрілась з місцевим «Суднобудівником». А завтра — знову матч: кіровоградці прийматимуть гостей з Республіки Малі. Міжнародна товариська зустріч відбудеться на стадіоні СК «Зірка».

Наших читачів цікавить колективний портрет футбольної команди з Африки. Тож хочеться нагадати, що гості «Зірки» вже зустрічалися з українськими футболістами. Шість років тому збірна команда радянських футболістів другої групи класу «А» побувала в Малі. Тут відбулося дві зустрічі з місцевою збірною, які закінчились з рахунком 3:2 і 0:1. Потім матч в місті Сегу. Радянські футболісти перемогли своїх суперників (1:0).

А рік перед цим збірна Республіки Малі стала фіналістом кубка націй на африканських іграх. Нині малійців тренують місцеві спеціалісти, яким допомагають французькі тренери. До складу команди входять представники провідних клубів «Реал», «Джаліба», «Женесс».

Нещодавно збірна Республіки Малі заявила про участь у Олімпійських іграх 1972 року. І за жеребом потрапила до Північно-західної групи. Суперниками малійців в турнірі за путівку в Мюнхен будуть футболісти ОАР, Нігерії, Алжіру, Марокко, Тунісу.

Материнською турботою рідної Вітчизни зігріті оці малята. Вони виховуються в дитячому садку № 33 міста Кіровограда. Їх хороший настрій і самопочуття засвідчують милі, веселі посмішки.

Фото М. ТЕРНАВСЬКОГО.

МЕЛЕЕКРАН

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

СУБОТА, 21 СЕРПНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Гімнастика для всіх. (М). 9.30 — Новини (М). 9.40 — Концерт. (М). 10.20 — «До світла». (Львів). 10.50 — Програма передач. (К). 11.00 — Концерт-нарис, присвячений 750-річчю м. Горького. (Горький). 12.00 — «В ім'я життя». Теленарис. (М). 12.30 — Кольорове телебачення. М. Лур'є. «Все добре, що добре кінчається». Телеспектакль. (М). 13.00 — «Закони моєї Батьківщини». (Одеса). 13.30 — Художній фільм «Секретар райкому». (К). 15.05 — Програма «Здоров'я». (М). 15.35 — «На меридіанах України». (К). 16.20 — Кольорове телебачення. «У світі тварин». (М). 17.30 — «Сім днів заводу «Станколінія». 21.00 — Програма «Час». (М). 21.45 — Художній фільм «Біла земля». 1 серія. (М). 22.50 — Чемпіонат Європи з академічного веслування. (Данія). 23.20 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 15.35 — Кольорове телебачення. «Російський калейдоскоп». (Музичний телефільм). (М). 16.00 — «Трибуна письменника». Виступ В. Закруткіна. (М). 16.20 — «Червоні альпіністи». Прем'єра телефільму (2—3 серії). (К). 17.00 — «Сім днів заводу «Станколінія». (М). 18.00 — Новини. (М). 18.05 — Музична вітальня. (М). 19.05 — Кольорове телебачення. Лопе де Вега «Собака на сіні». Прем'єра телеспектаклю. (М). 21.15 — «На добраніч, діти!». (К). 21.30 — «Червоні альпіністи». Прем'єра телефільму. 4, 5, 6 серії. (К).

НЕДІЛЯ, 22 СЕРПНЯ. ПЕРША ПРОГРАМА. 9.05 — Ранкова гімнастика для дітей. (М). 9.15 — Новини. 9.30 — Кольорове телебачення. Для дітей «Уміли руки». (М). 10.00 — Музичний кіоск. (М). 10.30 — Для школярів «Операція «Морський вузол». (Одеса). 11.00 Програма передач. (К). 11.05 — За накресленнями XXIV з'їзду КПРС «Вахта». (Донецьк). 11.30 — Для дітей. І. Аворнін «Образа». Телеспектакль. (Ленінград). 12.30 — Новини. (М). 12.40 — Кольорове телебачення. Мультфільм. (М). 13.00 — Фінальні змагання юних футболістів на приз клубу «Шкіряний м'яч». (Донецьк). 14.00 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. (М). 14.30 — Художній фільм «Монета». (М). 16.00 — Кольорове телебачення. Документальний фільм «Кінець діалогу». (М). 16.50 — Для дітей «Мій маленький друже». (К). 17.10 — Вітаємо героїв жнив. (К). 18.15 — «Чуття єдиної родини». Поетичні рядки. (К). 18.45 — Кольорове телебачення. «Клуб кіноподорожей». (М). 19.35 — «Іраклій Андронников розповідає». (М). 21.00 — Програма «Час». (М). 21.30 — Художній фільм «Біла земля». 2 серія. (М). 22.35 — Кольорове телебачення. «Співає Гюлі Чохелі». (М). 23.05 — Чемпіонат Європи з академічного веслування. (Данія). 23.40 — Новини. (М).

ДРУГА ПРОГРАМА. 16.50 — «Музичні зустрічі». (М). 17.50 — Сім днів заводу «Станколінія». (М). 18.00 — Новини. (М) 18.05 — «Червоні альпіністи». Прем'єра телефільму. 7, 8, 9 серії. (К). 19.30 — Художній фільм «Всюди є небо». (К). 20.35 — «На добраніч, діти!». (К). 21.00 — «Червоні альпіністи». Прем'єра телефільму. 10, 11, 12, 13 серії. (К).

Редактор В. ПОГРІБНИЙ

Кіровоградське міське професійно-технічне училище № 2

проводить прийом учнів на 1971—1972 навчальний рік для підготовки:

малярів, штукатурів, малярів, теслярів, плитковиків-лицювальників, мозаїстів — строк навчання 1 рік;

малярів-штукатурів — строк навчання 2 роки.

Приймаються (без екзаменів) юнаки та дівчата віком від 16 до 19 років з освітою за 8, 9, 10 класів.

Приймаються також демобілізовані з лав Радянської Армії.

Зараховані до училища забезпечуються гуртожитком, безплатним триразовим харчуванням, обмундируванням, спецодягом, підручниками і одержують третину сум, зароблених ними на виробничій практиці. Час навчання в училищі зараховується в загальний трудовий стаж.

Училище має добру матеріальну базу для підготовки кваліфікованих спеціалістів, обладнані кабінети, лабораторії, майстерні. Працюють гуртки самодіяльності, технічної творчості, спортивні секції.

Випускники мають право вступу до вищих і середніх спеціальних учбових закладів на пільгових умовах.

Випускники-відмінники можуть бути направлені в вищі й середні учбові заклади професійно-технічної освіти, де навчання проводиться при повному державному забезпеченні.

При училищі є вечірня школа, де учні зможуть одержати середню освіту.

Для вступу треба подати або надіслати заяву з зазначенням обраної професії, автобіографію, характеристику, свідоцтво про народження (оригінал) або паспорт, свідоцтво про освіту (оригінал), довідки з місця проживання про склад сім'ї, шість фотокарток розміром 3Х4 см. та довідку по формі № 286.

Початок навчання з вересня 1971 року.

Адреса училища: вул. Леніна, 19, вхід із вул. Декабристів, № 3, телефон 2-47-61.

ДИРЕКЦІЯ.

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОММУНАР», орган Кировоградского обкома ЛКСМУ, г. Кировоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.

БК 00319. Індекс 61197. Зам. № 4829. Тираж 54.500.